

ЗРАЗОК ВИКОНАННЯ ЗАДАЧ ТИПОВОГО ВАРІАНТА

1. Знайти область визначення функцій:

$$\text{а) } y = \arcsin(\log_4(5x^2 - 4x + 1)); \quad \text{б) } y = \frac{\sqrt[4]{x^2 - 0,25}}{\sqrt{x^2 + 4x + 3}} + \log_2(\arccos x).$$

а) Область визначення знаходимо з умови:

$$\begin{cases} -1 \leq \log_4(5x^2 - 4x + 1) \leq 1, \\ 5x^2 - 4x + 1 > 0; \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{4} \leq 5x^2 - 4x + 1 \leq 4, \\ x \in R; \end{cases} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} 5x^2 - 4x + 1 \leq 0, \\ 5x^2 - 4x + \frac{3}{4} \geq 0, \\ x \in R; \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5 \left(x - \frac{2 + \sqrt{19}}{5} \right) \left(x - \frac{2 - \sqrt{19}}{5} \right) \leq 0, \\ 5(x - 0,3)(x - 0,5) \geq 0, \\ x \in R; \end{cases} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} \frac{2 - \sqrt{19}}{5} \leq x \leq \frac{2 + \sqrt{19}}{5}, \\ x \leq 0,3, \quad \text{або} \quad x \geq 0,5, \\ x \in R. \end{cases}$$

$$\text{Звідки } x \in \left[\frac{2 - \sqrt{19}}{5}; 0,3 \right] \cup \left[0,5; \frac{2 + \sqrt{19}}{5} \right].$$

б) Область визначення функції б), що є сумою двох функцій, є спільною частиною їх областей визначення з виключенням з неї тих значень аргументу, за яких функція, що стоїть у знаменнику, перетворюється в нуль. Маємо

$$\begin{cases} x^2 - 0,25 \geq 0, \\ x^2 + 4x + 3 > 0, \\ \arccos x > 0, \\ |x| \leq 1; \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x - 0,5)(x + 0,5) \geq 0, \\ (x + 1)(x + 3) > 0, \\ -1 \leq x < 1 \\ -1 \leq x \leq 1; \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \leq -0,5, \text{ або } x \geq 0,5, \\ x < -3, \text{ або } x > -1, \\ -1 \leq x < 1 \\ -1 \leq x \leq 1. \end{cases}$$

Звідки маємо $x \in (-1; -0,5] \cup [0,5; 1)$.

2. Знайти границі функцій:

Всі запропоновані границі містять той чи інший тип невизначеності. Для пунктів а)–г) невизначеності розкриваються за допомогою тотожних перетворень заданих функцій; для д)–е) – на основі використання співвідношень еквівалентності нескінченно малих, а невизначеність типу 1^∞ можна, зокре-

ма, розкривати за формулою $\lim_{x \rightarrow x_0} u^v = e^{\lim_{x \rightarrow x_0} [v(u - 1)]}$.

$$\text{a)} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x^3 - 5x^2 + 2}{4x^3 + 3x - 6} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3 - \frac{5}{x} + \frac{2}{x^3}}{4 + \frac{3}{x^2} - \frac{6}{x^3}} = \frac{3}{4}.$$

$$\text{б)} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \sqrt{4x^3 + 1}}{\sqrt{x^4 + 2}} = \left(\frac{+\infty}{+\infty} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x} + \sqrt{\frac{4}{x} + \frac{1}{x^4}}}{\sqrt{1 + \frac{2}{x^4}}} = 0.$$

$$\text{в)} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 10x + 3}{x^3 - 3x^2 + 2x - 6} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x^2+3x-1)}{(x-3)(x^2+2)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2+3x-1}{x^2+2} = \frac{17}{11}.$$

Тут для виділення множника $(x-3)$ зручно, згідно з теоремою Безу, поділити чисельник і знаменник на $x-3$.

$$\begin{aligned} \text{г)} \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{x^2+2x} - \sqrt{x^2-x} \right) &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{x^2+2x} - \sqrt{x^2-x})(\sqrt{x^2+2x} + \sqrt{x^2-x})}{(\sqrt{x^2+2x} + \sqrt{x^2-x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x}{(\sqrt{x^2+2x} + \sqrt{x^2-x})} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3}{\sqrt{1 + \frac{2}{x}} + \sqrt{1 - \frac{2}{x}}} = \frac{3}{2}. \end{aligned}$$

Тут для розкриття невизначеності типу $(\infty - \infty)$ помножили і поділили вираз у дужках на спряжений до нього вираз.

$$\begin{aligned} \text{д)} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\ln(x^2-3x+3)}{\ln(x^2-5x+7)} &= \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\ln[1+(x^2-3x+2)]}{\ln[1+(x^2-5x+6)]} = \\ &= \left| \frac{\ln[1+(x^2-3x+2)] \sim x^2-3x+2}{\ln[1+(x^2-5x+6)] \sim x^2-5x+6} \right| = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2-3x+2}{x^2-5x+6} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x-1)}{(x-2)(x-3)} = -1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{е)} \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+1}{2x+5} \right)^{\frac{x}{8}} &= (1^\infty) = e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \left[\frac{x}{8} \left(\frac{2x+1}{2x+5} - 1 \right) \right]} = \exp \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-x}{4x+10} = \\ &= e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-1}{4 + \frac{10}{x}}} = e^{-1/4}. \end{aligned}$$

3. Дослідити на неперервність функції:

$$y = \begin{cases} 2 - x^2, & |x| \leq 1 \\ x, & |x| > 1. \end{cases}$$

”Підозрілими” на розрив тут є точки, ліворуч і праворуч від яких функція задана різними аналітичними виразами (функції $y_1 = 2 - x^2$ і $y_2 = x$, очевидно, неперервні), тобто $x_1 = -1$ і $x_2 = 1$. Для з’ясування характеру розривів функції при цих значеннях аргументу обчислимо лівосторонню (в точці $x = -1$)

$$\lim_{x \rightarrow -1-0} y_2 = \lim_{x \rightarrow -1-0} x = -1$$

та правосторонню границі

$$\lim_{x \rightarrow -1+0} y_1 = \lim_{x \rightarrow -1+0} (2 - x^2) = 1.$$

Значення функції в цій точці: $y_1(-1) = 2 - (-1)^2 = 1$. Отже, в точці $x = -1$ задана функція має розрив першого роду. Аналогічно досліджуємо точку $x = 1$

$$\lim_{x \rightarrow 1-0} y_1 = \lim_{x \rightarrow 1-0} (2 - x^2) = 1,$$

$$\lim_{x \rightarrow 1+0} y_2 = \lim_{x \rightarrow 1+0} x = 1.$$

Значення функції в цій точці: $y_1(1) = 2 - (1)^2 = 1$. Отже, в точці $x = 1$ функція неперервна. Схематичний графік функції показано на рис. 1.

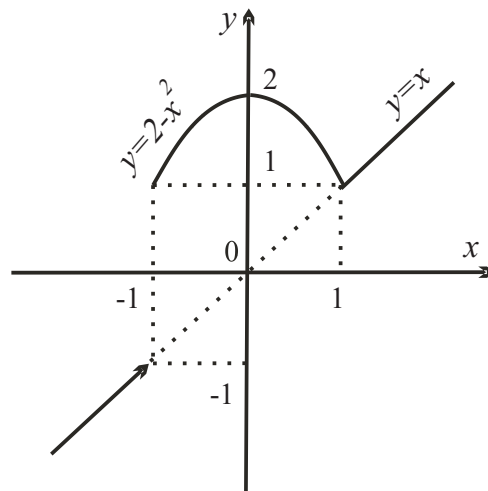

Рис. 1. Схематичний графік функції

б) $y = e^{-1/x^2}$.

При $x = 0$ функція не визначена і через те розривна. Для з’ясування характеру розриву обчислимо лівосторонню та правосторонню границі функції:

$$\lim_{x \rightarrow -0} e^{-1/x^2} = \lim_{x \rightarrow +0} e^{-1/x^2} = 0.$$

Оскільки обидві границі існують і рівні, але в цій точці функція не визначена, то при $x = 0$ задана функція має усувний розрив (рис. 2).

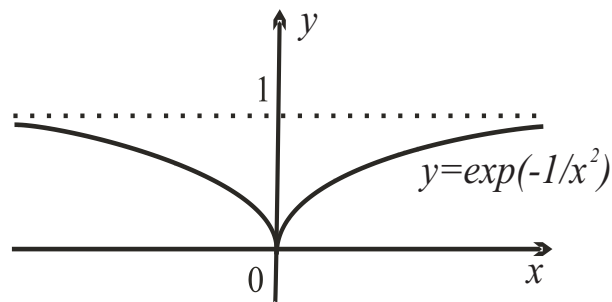

Рис. 2. Схематичний графік функції

4. Знайти похідні функцій:

а) $y = \operatorname{arctg} \frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{2}}.$

$$y' = \frac{1}{1 + \left(\frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{2}}\right)^2} \left(\frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{2}}\right)' = \frac{1}{1 + \left(\frac{\operatorname{tg} x}{\sqrt{2}}\right)^2} \frac{1}{\sqrt{2} \cos^2 x} = \frac{\sqrt{2}}{\cos^2 x + 1}.$$

б) $y = x^{\sin x}.$

Похідну цієї функції знайдемо, попередньо логарифмуючи цю функцію

$$\ln y = \sin x \ln x, \quad (\ln y)' = \frac{1}{y} y' = \cos x \ln x + \frac{1}{x} \sin x,$$

звідки

$$y' = x^{\sin x} \left(\cos x \ln x + \frac{1}{x} \sin x \right).$$

в) $\begin{cases} x = 2t - 1, \\ y = t^3. \end{cases}$

Для параметрично заданої функції похідна

$$y' = \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{y'_t}{x'_t} = \frac{(t^3)'}{(2t-1)'} = \frac{3t^2}{2} = \frac{3}{2}t^2.$$

5. Записати рівняння дотичної та нормалі до кривої $y = 1 + x e^y$ в точці $M(0; 1)$.

Рівняння дотичної та нормалі до кривої $y = f(x)$ в заданій точці $M(x_0; y_0)$ мають відповідно вигляд:

$$y - y_0 = y'(x_0)(x - x_0),$$

$$y - y_0 = -\frac{1}{y'(x_0)}(x - x_0).$$

Щоб знайти кутовий коефіцієнт $y'(x_0)$ дотичної до заданої кривої в точці $M(0; 1)$, продиференціюємо праву і ліву частини заданого рівняння по x :

$$\frac{dy}{dx} = e^y + x e^y \frac{dy}{dx}.$$

Звідси

$$\frac{dy}{dx} = \frac{e^y}{1 - x e^y}.$$

Тоді

$$\left. \frac{dy}{dx} \right|_M = \left. \frac{dy}{dx} \right|_{\substack{x=0 \\ y=1}} = \frac{e^1}{1 - 0} = e.$$

Отже, рівняння дотичної буде

$$y = ex + 1$$

і рівняння нормалі

$$y = -\frac{x}{e} + 1.$$

6. Знайти границі функцій за правилом Лопіталя:

Слід пам'ятати, що правило Лопіталя безпосередньо застосовується до розкриття невизначеностей типу $\left(\frac{\infty}{\infty}\right)$ або $\left(\frac{0}{0}\right)$: $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{u(x)}{v(x)} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{u'(x)}{v'(x)}$, а якщо маємо інші типи, то їх потрібно попередньо звести до вказаних. Іноді правило Лопіталя потрібно застосувати декілька разів в одному і тому ж прикладі.

$$\text{а) 1. } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x - x}{x - \sin x} = \left(\frac{0}{0}\right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\operatorname{tg} x - x)'}{(x - \sin x)'} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{\cos^2 x} - 1}{1 - \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2 x}{(1 - \cos x) \cos^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \cos x)(1 + \cos x)}{(1 - \cos x) \cos^2 x} = 2.$$

$$2. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 3x^2 + 4}{x^4 - 4x^3 + 5x^2 - 4x + 4} = \left(\frac{0}{0} \right) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x^3 - 3x^2 + 4)'}{(x^4 - 4x^3 + 5x^2 - 4x + 4)'} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{3x^2 - 6x}{4x^3 - 12x^2 + 10x - 4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(3x^2 - 6x)'}{(4x^3 - 12x^2 + 10x - 4)'} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{6x - 6}{12x^2 - 24x + 10} = -\frac{3}{19}.$$

$$3. \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{x^2} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(5^x)'}{(x^2)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x \ln 5}{2x} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) =$$

$$= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(5^x \ln 5)'}{(2x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x \ln^2 5}{2} = +\infty.$$

$$6) 1. \lim_{x \rightarrow +0} (x^2 \ln x) = (0 \cdot \infty) = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{\ln x}{x^{-2}} = \left(\frac{\infty}{\infty} \right) =$$

$$= \lim_{x \rightarrow +0} \frac{(\ln x)'}{(x^{-2})'} = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{x^{-1}}{-2x^{-3}} = \lim_{x \rightarrow +0} [-2x^2] = 0.$$

$$2. \lim_{x \rightarrow +\infty} (4^x - \ln x) = (\infty - \infty) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[4^x \left(1 - \frac{\ln x}{4^x} \right) \right] =$$

$$= \left| \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{4^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x 4^x \ln x} = 0 \Rightarrow \left(1 - \frac{\ln x}{4^x} \right) \rightarrow 1 \right| = (+\infty) \cdot 1 = +\infty.$$

$$3. \lim_{x \rightarrow +0} x^{\sin x} = (0^0) = e^{\lim_{x \rightarrow +0} (\sin x \ln x)} =$$

$$= e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{\ln x}{\sin^{-1} x}} = e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{(\ln x)'}{(\sin^{-1} x)'}} = e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{x^{-1}}{-\sin^{-2} x \cos x}} =$$

$$= e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{-\sin^2 x}{x \cos x}} = e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{(-\sin^2 x)'}{(x \cos x)'}} = e^{\lim_{x \rightarrow +0} \frac{-2 \sin x \cos x}{\cos x - x \sin x}} = e^0 = 1.$$

7. Для функції $y = f(x)$ записати формули Тейлора або Маклорена другого порядку в околі точки $x = x_0$, якщо

$$a) y = \frac{x}{x-1}, \quad x_0 = 2.$$

$$б) y = \operatorname{tg} x, \quad x_0 = 0.$$

(залишковий член взяти у формі Лагранжа).

Запишемо формулу Тейлора другого порядку для тричі неперервно диференційовної в околі точки $x = x_0$ функції $y = f(x)$:

$$f(x) = f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!}(x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!}(x - x_0)^2 + R_2(x),$$

де

$$R_2(x) = \frac{f'''(x_0 + \theta(x - x_0))}{3!}(x - x_0)^3, \quad 0 < \theta < 1$$

– залишковий член у формі Лагранжа.

У тому випадку, коли $x_0 = 0$ маємо формулу Маклорена другого порядку.

Розв'яжемо задачу а). Знаходимо похідні функції $y = \frac{x}{x-1}$:

$$y' = -\frac{1}{(x-1)^2}; \quad y'' = \frac{2}{(x-1)^3}; \quad y''' = -\frac{6}{(x-1)^4}.$$

Враховуючи, що

$$y(2) = 2; \quad y'(2) = -1; \quad y''(2) = 2,$$

запишемо формулу Тейлора другого порядку для функції $y = \frac{x}{x-1}$ в околі точки $x_0 = 2$, а саме:

$$\frac{x}{x-1} = 2 - (x-2) + (x-2)^2 - \frac{(x-2)^3}{(1+\theta(x-2))^4}, \quad 0 < \theta < 1.$$

б) Знаходимо потрібні похідні функції $y = \operatorname{tg} x$:

$$y' = \frac{1}{\cos^2 x}; \quad y'' = \frac{2 \sin x}{\cos^3 x}; \quad y''' = \frac{2(2 - \cos 2x)}{\cos^4 x}.$$

Враховуючи, що

$$y(0) = 0; \quad y'(0) = 1; \quad y''(0) = 0,$$

запишемо формулу Маклорена другого порядку для функції $y = \operatorname{tg} x$:

$$\operatorname{tg} x = x + \frac{2 - \cos 2\theta x}{3 \cos^4 \theta x} x^3, \quad 0 < \theta < 1.$$

З останньої формули видно, що для малих значень аргументу $\operatorname{tg} x \approx x$.

8. Дослідження функцій

Дослідження функцій та побудову їх графіків здійснюємо за схемою:

- вказуємо область визначення функції;
- з'ясовуємо парність, непарність, періодичність функції, шукаємо нулі функції;
- визначаємо точки розриву функції і встановлюємо їх характер;
- записуємо рівняння вертикальних асимптот графіка функції;
- складаємо рівняння похилих асимптот графіка функції;

- досліджуємо функцію на екстремум; обчислюємо значення функції в екстремальних точках; виділяємо інтервали монотонності функції;
- знаходимо точки перегину графіка функції і обчислюємо значення функції в цих точках; вказуємо інтервали опуклості-вгнутості графіка функції;
- за результатами проведеного дослідження будуємо графік функції.

Дослідимо функцію $y = \frac{4x}{4+x^2}$ та побудуємо її графік.

Задана функція визначена і неперервна на всій числовій осі. Отже, вертикальних асимптот ця функція немає.

Функція непарна, тому що $y(-x) = -y(x)$. Графік функції симетричний відносно початку координат, що дає можливість досліджувати її лише на проміжку $[0; \infty)$.

Функція y перетворюється в нуль при $x = 0$.

Знаходимо похилу (горизонтальну) асимптоту $y = kx + b$, де

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{y(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4}{4+x^2} = 0; \quad b = \lim_{x \rightarrow \infty} [y(x) - kx] = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x}{4+x^2} = 0.$$

Отже, графік функції має одну асимптоту $y = 0$, яка збігається з віссю абсцис.

Шукаємо похідну функції

$$y' = 4 \cdot \frac{4-x^2}{(4+x^2)^2}.$$

Прирівнявши її вираз до нуля, знаходимо критичні точки $x_1 = -2$, $x_2 = 2$.

З виразу похідної видно, що для будь-якого $x \in [0; 2)$ $y'(x) > 0$ (функція монотонно зростає), а при будь-якому $x \in (2; \infty)$ $y'(x) < 0$ (функція монотонно спадає). Ці інтервали розмежовані точкою максимуму з абсцисою $x = 2$, причому $y(2) = 1$.

Для знаходження точок перегину знаходимо похідну другого порядку

$$y'' = -8 \cdot \frac{x(12-x^2)}{(4+x^2)^3}$$

і прирівнюємо її до нуля. Одержуємо абсциси “підозрілих” на перегин точок: $x_1 = -2\sqrt{3}$, $x_2 = 0$, $x_3 = 2\sqrt{3}$.

З виразу y'' бачимо, що при будь-якому $x \in (0; 2\sqrt{3})$ $y''(x) < 0$ (графік опуклий), при $x \in (2\sqrt{3}; \infty)$ $y''(x) > 0$ (графік вгнутий). Отже, всі “підозрілі”

точки є точками перегину із значеннями функції в них $y(\pm 2\sqrt{3}) = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$, $y(0) = 0$.

Використовуючи результати дослідження функції та властивість непарності, будуємо її графік (рис. 3).

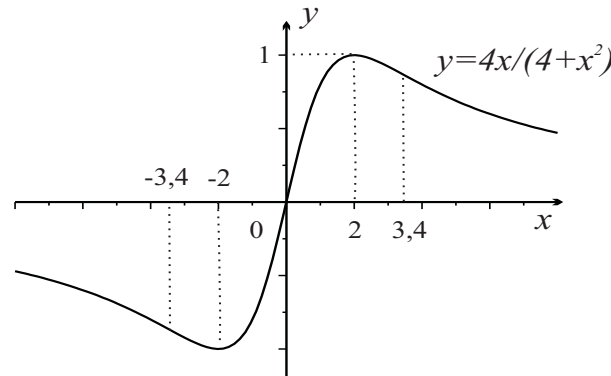

Рис. 3. Графік функції

9. Розв'язати задачі на застосування похідної

а) Потрібно побудувати відкритий циліндричний резервуар місткістю V_0 з товщиною стінки d . Якими повинні бути розміри резервуару (радіус основи і висота), щоб затрати матеріалу були найменшими?

Резервуар у розрізі має вигляд, що зображений на рис. 4.

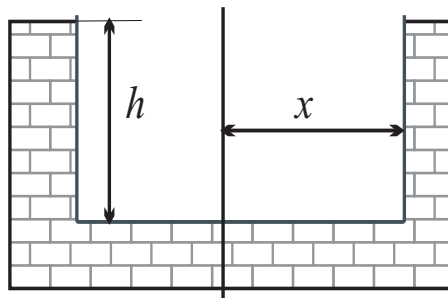

Рис. 4. Резервуар у розрізі

Радіус основи внутрішнього циліндра позначимо через x , висоту внутрішнього циліндра – через h . Об'єм днища та стінки резервуару знаходимо за формулою

$$V = \pi(x + d)^2 d + \pi [(x + d)^2 - x^2] h = \pi d(x + d)^2 + \pi h(2xd + d^2).$$

З іншого боку за умовою об'єм резервуара $V_0 = \pi x^2 h$. Звідси знаходимо висоту $h = \frac{V_0}{\pi x^2}$.

Отже, $V(x) = \pi d(x + d)^2 + \frac{\pi V_0}{\pi x^2}(2xd + d^2)$.

Дослідимо цю функцію на екстремум при $x > 0$.

$$V'(x) = 2\pi d(x + d) - \frac{2V_0 d}{x^2} - \frac{2V_0 d^2}{x^3} = 0.$$

Або

$$(x + d)(\pi x^3 - V_0) = 0,$$

додатним коренем якого є $x_0 = \sqrt[3]{\frac{V_0}{\pi}}$.

Знаходимо другу похідну

$$V''(x) = 2\pi d + 2V_0 d \frac{2x + 3d}{x^3}.$$

Очевидно, що $V''(x) > 0$, отже, при значенні внутрішнього радіуса $x = x_0$, функція затрат матеріалу $V(x_0)$ має мінімум, причому $h = \sqrt[3]{\frac{V_0}{\pi}}$.

б) Довести, що між двома коренями многочлена завжди знаходиться корінь його похідної.

Доведення. Довільний многочлен $P_n(x)$ є неперервною і диференційовною функцією на інтервалі $(x_1; x_2)$, де x_1, x_2 – корені многочлена $P_n(x)$. Отже, $P_n(x_1) = P_n(x_2) = 0$ і на відрізку $[x_1; x_2]$ виконується теорема Ролля. Тому існує значення $c \in (x_1; x_2)$ (c лежить між коренями x_1, x_2) таке, що $f'(c) = 0$, що й потрібно було довести.

в) Довести, що для $x \in (0; \infty)$ справджується нерівність $x > \ln x$.

Доведення. Розглянемо функцію $f(x) = x - \ln x$. Знайдемо її похідну

$$f'(x) = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x - 1}{x}.$$

Розв'язуючи нерівності $f'(x) < 0$ і $f'(x) > 0$, маємо: $f(x)$ спадає на інтервалі $(0; 1)$ від $f(0) = \infty$ до мінімального значення $f(1) = 1$ і зростає на інтервалі $(1; \infty)$ від $f(1) = 1$ до $f(\infty) = \infty$ через те, що

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} (x - \ln x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(1 - \frac{\ln x}{x}\right) = \infty, \quad \text{бо} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0.$$

Така поведінка функції $f(x)$ доводить її додатність, а, отже, справедливості нерівності $x > \ln x$ для $x \in (0; \infty)$.